

Bryssel den 6.12.2017
COM(2017) 827 final

2017/0333 (APP)

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska valutafonden

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Det är nästan sexton år sedan de första eurosedlarna och euromynten dök upp i de europeiska medborgarnas dagliga liv. Valutan används nu varje dag av 340 miljoner medborgare i 19 medlemsstater (nedan kallade *eurområdet*). Euron är den näst mest använda valutan i världen. Sextio andra länder och territorier i hela världen, med 175 miljoner medborgare, har valt att använda euron som sin valuta eller knyta sin egen valuta till euron.

Den ekonomiska och finansiella kris som drabbade Europa 2008, och vars konsekvenser fortfarande är kännbara i dag, började inte i eurområdet men uppenbarade dess institutionella svagheter. Som ett akut svar på de omedelbara utmaningarna antogs flera instrument. De tillhandahöll nya finansiella brandväggar till stöd för de länder som påverkades mest och ökade den politiska samordningen på EU-nivå. Bortsett från den europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen (EFSM) baserad på rådets förordning (EU) nr 407/2011 inrättades de flesta av dem utanför unionens rättsliga ramar. Medlemsstaterna tillhandahöll bilateralt finansiellt stöd till Grekland och inrättade Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF). Redan under 2010 konstaterade Europeiska rådet att EFSF, som inrättades som ett endast tillfälligt instrument, borde ersättas av en permanent institution, Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM). De förstärkte de finanspolitiska och finansiella reglerna för att förhindra att krisen eskalerade ytterligare. Europeiska centralbankens penningpolitiska åtgärder har också visat sig vara av avgörande betydelse.

Efter flera år med låg eller ingen tillväxt, har beslutsamma ansträngningar på alla nivåer börjat ge resultat. Europa upplever nu en stabil återhämtning. Alla medlemsstater har nu tillväxt och den totala tillväxten i EU har legat på i genomsnitt cirka 2 % under flera år i rad¹. Indikatorn för ekonomisk optimism är på sin högsta nivå i EU och eurområdet sedan 2000. Arbetslösheten är den lägsta sedan slutet av 2008. Allmänhetens stöd för euron är den högsta i eurområdet sedan eurosedlarna och mynten infördes 2002². Med 14,3 miljoner människor utan arbete i eurområdet i oktober 2017 är dock, som den nuvarande kommissionen påpekade när den tillträdde, krisen är inte över så länge arbetslösheten fortfarande är så hög.

Viktiga lärdomar måste dras av krisen. De berörda frågorna identifierades redan tydligt i de fem ordförandenas rapport från juni 2015³. Sedan dess har mycket gjorts för att fördjupa den ekonomiska och monetära unionen genom aktiva åtgärder. Den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken har förstärkts med tydligare riktlinjer för eurområdet som helhet och ett starkare fokus på sociala aspekter. Den ekonomiska styrningen har förbättrats genom inrättandet av en europeisk finanspolitisk nämnd och de nationella produktivitetsnämnderna. Det tekniska stödet till medlemsstaterna stärktes i och med inrättandet av stödtjänsten för strukturreformer. Viktiga steg mot att fullborda bankunionen⁴ och kapitalmarknadsunionen⁵ har tagits, framför allt genom att parallellt satsa på åtgärder för riskminskning och för riskdelning i banksektorn. För att öka

¹ European Economic Forecast Autumn 2017, Institutional Paper 63.

² Flash Eurobarometer 458, 4.12.2017.

³ Färdigställandet av EU:s ekonomiska och monetära union, rapport av Jean-Claude Juncker, i nära samarbete med Donald Tusk, Jeroen Dijsselbloem, Mario Draghi och Martin Schulz, den 22 juni 2015.

⁴ Se särskilt COM(2017) 592 final, 11.10.2017.

⁵ COM(2017) 292 final, 8.6.2017.

egenansvaret på alla nivåer har dialogen med nationella och europeiska politiska aktörer och arbetsmarknadens parter också intensifierats.

Till följd av detta är euroområdet institutionella struktur stabilare än någonsin, men detta innebär inte att den är fullständig. Diskussionsunderlaget om fördjupningen av den ekonomiska och monetära unionen⁶ samt diskussionsunderlaget om EU:s framtida finanser⁷ som kommissionen lagt fram som en del i uppföljningen av vitboken om EU:s framtid⁸, erinrar om det aktuella läget och presenterar möjliga utvecklingar fram till 2025.

EU håller nu tydligt på att återhämta sig. I både ekonomiskt och politiskt avseende finns det utrymme för åtgärder och den positiva utvecklingen uppmuntrar till att handla. Det är inte tillfälle att slå sig till ro, man bör laga taket medan solen skiner.

I sitt tal om tillståndet i unionen den 13 september 2017⁹ gav kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker sina synpunkter på en mer enad, starkare och mer demokratisk union och klargjorde att fullbordandet av EU:s ekonomiska och monetära union är en viktig del av den färdplan som ska leda till det toppmöte i Sibiu som rådets ordförande Donald Tusk har sammankallat till den 9 maj 2019, där viktiga beslut om EU:s framtid bör fattas.

Detta återspeglas också i ledaragendan¹⁰ där EU:s ledare planerar ett eurotoppmöte den 15 december 2017 för att diskutera en tidsplan för beslut om den ekonomiska och monetära unionen och bankunionen, och ett särskilt möte den 28–29 juni 2018 i syfte att fatta konkreta beslut.

Uppmaningen till enighet, effektivitet och demokratisk ansvarstagande i talet om tillståndet i unionen är särskilt relevant för fullbordandet av den ekonomiska och monetära unionen:

- Enighet: Euron är EU:s gemensamma valuta och vad som är tänkt för euroområdet bör också utformas för och med de medlemsstater som förväntas ansluta sig till euron i framtiden. Med undantag av Förenade kungariket och Danmark har alla icke-euromedlemsstater juridiskt förbundit sig att till slut ansluta sig till euron¹¹. När Storbritannien träder ur unionen kommer dessutom euroområdet ekonomier att utgöra ungefär 85 % av EU:s sammanlagda bruttonationalprodukt. EU:s politiska och ekonomiska integration, där den inre marknaden är kärnan, innebär att framtiden för både euromedlemsstater och icke-euromedlemsstater redan är sammanflätad, och ett starkt och stabilt euroområde är grundläggande inte bara för dess medlemsstater utan för EU som helhet.

Detta förklarar varför det är viktigt att medlemsstaterna i euroområdet genom Europeiska valutafonden (nedan kallad *fonden* eller *EMF*), tillsammans med medlemsstater som inte har euron som valuta men som deltar i bankunionen, tillhandahåller en säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsnämnden på lika villkor som gör det möjligt för den gemensamma resolutionsnämnden att använda sådana medel om så behövs för att med framgång genomföra en resolution i bankunionen.

⁶ COM(2017) 291, 31.5.2017.

⁷ COM(2017) 358, 28.6.2017.

⁸ COM (2017) 2025, 1.3.2017.

⁹ Ordförande Jean-Claude Junckers tal om tillståndet i unionen 2017 av den 13 september 2017.

¹⁰ Ledaragendan: Att bygga vår framtid tillsammans, som godkändes av Europeiska rådet den 20 oktober 2017.

¹¹ Det är värt att notera att bland icke-euromedlemsstaterna har Danmark och Bulgarien knutit sin valuta till euron sedan valutans införande 1999. Till skillnad från Danmark deltar inte Bulgarien i växelkursmekanism II, men levan är knuten till euron inom ramen för ett sedelfondssystem.

- **Effektivitet:** En starkare ekonomisk och monetär union kräver starkare styrning och en mer effektiv användning av tillgängliga resurser. Det nuvarande systemet återspeglar ett lapptäcke av beslut som fattats för att hantera en kris utan motstycke. Detta har ibland lett till en multiplicering av instrument och allt mer sofistikerade regler, vilket är en källa till komplexitet och skapar risker för dubbla strukturer. Större synergieffekter, förenklade förfaranden och integrering av mellanstatliga arrangemang inom EU:s rättsliga ram skulle stärka styrningen och beslutsfattandet. Det är också för effektivitetens skull som samtliga ändringar som föreslagits av kommissionen som en del av dagens paket kan genomföras inom ramen för de nuvarande EU-fördragen.

Erfarenheten har visat att det är svårt och besvärligt att åstadkomma att medlemsstaterna agerar som ett kollektiv i och med att befogenheterna för samordning av den ekonomiska politiken tilldelats unionen. Mera allmänt skapar samexistensen mellan unionens institutioner och en permanent mellanstatlig mekanism som ESM en komplicerad situation där det rättsliga skyddet, respekten för de grundläggande rättigheterna och den demokratiska ansvarsskyldigheten är fragmenterade och ojämnt genomförda. Dessutom kräver beslutsfattandet inom en mellanstatlig metod vanligtvis komplicerade nationella förfaranden och är därför ofta svårt att förena med den skyndsamhet som krävs för att säkerställa en effektiv krishantering, som användandet av EFSM för att finansiera ett stöd från ESM till Grekland i juli 2015 illustrerar. Att ändra en EU-förordning och besluta om att använda den visade sig i praktiken vara snabbare än att ta ett vanligt ESM-beslut om utbetalning. Detta gäller också för anpassning av åtgärderna till nya omständigheter. Eftersom även smärre ändringar är beroende av undertecknandet av alla avtalsslutande parter på högsta politiska nivå kan godkännanden av de nationella parlamenten vara nödvändiga. Dessa förfaranden är tidskrävande och kan förhindra att åtgärder vidtas när de behövs. EU:s rättsliga ram, å andra sidan, erbjuder en rad olika metoder för ändringar av en befintlig rättsakt, där graden av komplexitet motsvarar allvaret i den aktuella frågan och formen av den åtgärd som behöver ändras. Tillämpningen av EU:s ram för beslutsfattande skulle därför vid behov göra justeringar av de relevanta bestämmelserna snabbare. Större synergieffekter och ett effektivare beslutsfattande skulle stärka styrningen och förfarandena.

- **Demokratiskt ansvarstagande:** Fullbordandet av den ekonomiska och monetära unionen innebär också ett större politiskt ansvar och öppenhet om vem som beslutar vad och när på olika nivåer. Detta kräver att den europeiska dimensionen av beslutsfattandet förs närmare medborgarna och till centrum av de nationella debatterna och att både de nationella parlamenten och Europaparlamentet har tillräckliga befogenheter för att tillse förvaltningen av EU:s ekonomiska styrning. Detta bör också leda till en större känsla av ansvar för gemensamma beslut och en öppenhet om hur besluten fattas och meddelas. Detta gäller särskilt för fonden som efterträdare till ESM. Demokratiskt ansvarstagande är en viktig del av debatten om Europas framtid. ESM har under årens lopp fått en mycket viktig roll. Dess omvandling till en europeisk valutafond bör åtföljas av insatser för att förankra dess funktion i en stark unionsram för ansvarsskyldighet tillsammans med en fullständig rättslig översyn. I synnerhet skulle Europaparlamentets involvering öka den demokratiska kontrollen, medan de nationella parlamentens roll skulle bevaras fullt ut med hänsyn till medlemsstaternas stora bidrag till fonden

Av alla de skäl som anges ovan, är de nödvändiga strukturerna för att tillhandahålla finansiellt stabilitetsstöd till euroområdet medlemsstater bäst lämpade inom unionens ram och inom ett unionsorgan som inrättats för detta ändamål. Mot bakgrund av de finansiella hinder och utmaningar som unionen själv står inför och ESM:s samlade sakkunskap på detta område

skulle det däremot vara oöverkomligt kostnadsineffektivt att inrätta ett sådant organ från grunden. Den föreslagna fonden skulle snarare inkorporera och absorbera den redan befintliga ESM med dess nuvarande mål, funktioner och instrument. Den fond som nu föreslås av kommissionen kan genomföras inom ramen för de nuvarande fördragen. Utöver denna ansats erbjuder detta även ett utmärkt tillfälle för att inrätta en gemensam säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsnämnden. Medlemsstaterna kom redan 2013 överens om inrättandet av en säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden, som ett komplement till den politiska överenskommelsen om förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen¹². En gemensam säkerhetsmekanism i sista hand skulle tjäna syftet att öka förtroendet hos alla berörda parter för trovärdigheten av de åtgärder som ska vidtas av den gemensamma resolutionsnämnden och öka den gemensamma resolutionsfondens finansiella kapacitet. Som ett verktyg i sista hand, skulle den endast aktiveras när den gemensamma resolutionsfonden har visat sig vara otillräcklig för att finansiera resolutionen av banken eller bankerna i fråga. Säkerhetsmekanismen skulle över tid vara budgetneutral, eftersom alla använda medel skulle återkrävas från banksektorn i de medlemsstater som deltar i bankunionen.

Att säkerställa den finansiella stabiliteten i euroområdet medlemsstater är den princip som förenar den gemensamma resolutionsnämnden med fonden och dess föregångare ESM, som inrättades för att trygga den finansiella stabiliteten i euroområdet. Faktum är att den nu väletablerade kopplingen mellan staten och banksystemet innebär att inte bara statens finansiella sundhet utan också de systemviktiga bankernas sundhet är en avgörande faktor för att bevara den finansiella stabiliteten i euroområdet och för den gemensamma valutan. Det är således ännu mer naturligt att detta förslag tillhandahåller en länk mellan den gemensamma resolutionsnämnden och fonden, i form av ett instrument som möjliggör att tillhandahålla antingen en kreditlina eller en garanti som stöd för den gemensamma resolutionsnämndens verksamhet.

Under senare år har många åsikter uttryckts om fullbordandet av den ekonomiska och monetära unionen. Åsikter kan skilja sig åt men det finns ett brett samförstånd om behovet av att göra ytterligare framsteg. Många betydande bidrag har kommit från Europaparlamentet¹³ och viktiga diskussioner i Eurogruppen¹⁴.

Den föreslagna förordningen om inrättande av Europeiska valutafonden är ett av de initiativ som presenterades i kommissionens meddelande om ytterligare steg mot färdigställandet av den ekonomiska och monetära unionen. I det meddelandet ges en sammanfattning av syftet med och innehållet i alla de initiativ som kommissionen lade fram. Det påminner om hur detta paket ingår i en övergripande färdplan för att fullborda den ekonomiska och monetära unionen fram till 2025 och ger en tidsplan för åtgärder under de kommande 18 månaderna.

Detta förslag bygger på ESM:s väletablerade struktur vid skapandet av en fond som är förankrad i EU:s rättsliga ram. Detta har redan tillkännagetts i de fem ordförandenas rapport

¹² Uttalande från Eurogruppen och ministrarna i rådet (ekonomiska och finansiella frågor) om den gemensamma säkerhetsmekanismen av den 18 december 2013.

¹³ Se särskilt Europaparlamentets resolutioner av den 16 februari 2017 om i) budgetkapacitet för euroområdet (2015/2344(INI)), ii) möjliga utvecklingar och justeringar av den nuvarande institutionella strukturen för Europeiska unionen (2014/2248(INI)) och iii) att förbättra Europeiska unionens funktionssätt genom att utnyttja Lissabonfördragets potential (2014/2249(INI)).

¹⁴ Se särskilt Eurogruppen av den 6 november 2017 om ”Finanspolitisk kapacitet och regler för den ekonomiska och monetära unionen”, eurogruppen, av den 9 oktober 2017 om ”Fördjupning av Ekonomiska och monetära unionen – Betydelsen av ESM (ecfin.cef.cpe(2017)5598799) eller av den 10 juli 2017 om Uppföljning av fördjupningen av den ekonomiska och monetära unionen” (ecfin.cef.cpe(2017)3980511).

och har också efterfrågats av Europaparlamentet som har betonat att fonden bör utrustas med tillräcklig inlånings- och utlåningskapacitet och ett tydligt fastställt mandat¹⁵.

ESM inrättades i oktober 2012 när krisen var som värst. Trycket från den tidens händelser ledde till att en mellanstatlig lösning arbetades fram. Det stod dock redan då klart att detta också hade kunnat uppnås inom ramen för EU-fördragen, vilket till exempel angavs i kommissionens plan för en djupgående och verklig ekonomisk och monetär union¹⁶.

ESM har under åren visat sig vara avgörande när det gäller bevarandet av finansiell stabilitet i euroområdet. Detta genom att tillhandahålla ytterligare finansiellt stöd till medlemsstater i euroområdet som befinner sig i svårigheter. Dess förvandling till en europeisk valutafond kommer att stärka den institutionella förankringen ytterligare. Den kommer också att bidra till nya synergieffekter inom EU:s ramar, särskilt när det gäller insyn, rättslig granskning och effektivitet i användningen av EU-medel, och därmed ge bättre stöd till medlemsstaterna. Den kommer också att bidra till ett förbättrat samarbete med kommissionen och större ansvarsskyldighet gentemot Europaparlamentet. Detta kommer att ske utan att påverka de nationella regeringarnas ansvarsskyldighet gentemot deras egna nationella parlament eller de befintliga åtagandena inom ESM.

Initiativet består av ett förslag till rådsförordning, som Europaparlamentet ska godkänna, i enlighet med artikel 352 i EUF-fördraget. Artikel 352 gör det möjligt att införliva ESM i unionsramen eftersom denna åtgärd är nödvändig för euroområdets finansiella stabilitet¹⁷ och eftersom fördragen inte anger någon annan rättslig grund för att EU ska kunna uppnå detta specifika mål¹⁸. Punkt 2 i den artikeln föreskriver uttryckligen en funktion för de nationella parlamenten. Flera tidigare viktiga beslut som har banat väg för inrättandet av den ekonomiska och monetära unionen har byggt på motsvarigheten till artikel 352. Besluten om Europeiska fonden för monetärt samarbete, den europeiska valutaenheten och den första mekanismen för betalningsbalans fattades till exempel i enlighet med artikel 235 i fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, föregångaren till artikel 352.

Förslaget kompletteras av ett utkast till mellanstatlig överenskommelse mellan euroområdets medlemsstater för överföring av medel från ESM till fonden. Detta förutsätter också att fonden efterträder och ersätter ESM, också i dess rättsliga ställning med alla dess rättigheter och skyldigheter.

Enligt dagens förslag kommer fonden att inrättas som en unik juridisk person enligt unionsrätten. Den kommer att efterträda ESM, med dess nuvarande finansiella och institutionella struktur i stort sett intakt. Detta innebär att fonden kommer att fortsätta att tillhandahålla finansiellt stabilitetsstöd till behövande medlemsstater, anskaffa medel genom emission av kapitalmarknadsinstrument och utföra transaktioner på penningmarknaden.

¹⁵ Se Europaparlamentets resolution av den 16 februari 2017 om budgetkapacitet för euroområdet (2015/2344(INI)).

¹⁶ Se kommissionens meddelande av den 28 november 2012 *En plan för en djupgående och verklig ekonomisk och monetär union – Inledningen till en debatt om Europa* (COM(2012) 777 final).

¹⁷ Behovet av att ha ett organ såsom ESM som ska skydda stabiliteten i euroområdet bygger på faktiska omständigheter och bekräftas av artikel 136.3 i EUF-fördraget och andra skälet i ESM-fördraget som beskriver den nuvarande ESM som ”en stabilitetsmekanism som ska aktiveras om det är oundgängligt för att trygga stabiliteten i euroområdet som helhet”.

¹⁸ Europeiska unionens domstol har redan övervägt möjligheten att artikel 352 kan användas för att inrätta ett unionsorgan som ska ansvara för att tillhandahålla finansiellt stöd för säkerställande av euroområdets stabilitet. Se domstolens dom av den 27 november 2012, mål C-370/12, Pringle, EU:C:2012:756, punkt 67.

Medlemskapet kommer inte att ändras, och ytterligare medlemsstaters deltagande kommer fortfarande att vara möjligt, när de väl inför euron.

Med tanke på att fonden är avsedd att bli ett unionsorgan krävs vissa specifika ändringar av ESM:s nuvarande struktur. Bland annat att rådet stödjer vissa beslut som fattas av fonden¹⁹.

Dagens förslag inför dessutom ett begränsat antal nya funktioner.

För det första kommer fonden att kunna tillhandahålla en gemensam säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden. Det här är en viktig del av den andra pelaren i bankunionen, den så kallade gemensamma resolutionsmekanismen²⁰. När den gemensamma resolutionsmekanismen antogs 2013 kom medlemsstaterna också överens om att utveckla en säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden. Säkerhetsmekanismen var tänkt som en sista utväg som endast skulle aktiveras om det visade sig att den gemensamma resolutionsfondens omedelbart tillgängliga resurser inte räckte till för kapital- eller likviditetsändamål. Medlemsstaterna kom också överens om att den skulle vara finanspolitiskt neutral på medellång sikt så att all potentiell användning av säkerhetsmekanismen skulle återvinnas från banksektorn i euroområdet.

Nya EU-regler om tillsyn och resolution av banker som arbetats fram i efterdyningarna av krisen har betydligt minskat sannolikheten för och de potentiella effekterna av bankkonkurser. En gemensam finanspolitisk säkerhetsmekanism behövs dock fortfarande för en ökad finansiell kapacitet hos den gemensamma resolutionsfonden. En sådan säkerhetsmekanism kommer att skapa förtroende i banksystemet genom att de åtgärder som vidtas av den gemensamma resolutionsnämnden underbyggs. Detta skulle i sin tur faktiskt minska sannolikheten för situationer där en säkerhetsmekanism skulle behöva användas.

Det råder nu bred enighet om att ESM, den blivande fonden, är bäst lämpad att tillhandahålla en sådan säkerhetsmekanism i form av en kreditlina eller garantier till den gemensamma resolutionsfonden. Detta återspeglas i dagens förslag som också fastställer lämpliga förfaranden för beslutsfattande så att säkerhetsmekanismen vid behov kan aktiveras snabbt. Särskilda arrangemang föreslås också för att tillgodose de berättigade intressena hos medlemsstater som inte har euron som valuta men som har gått med i bankunionen.

För det andra innehåller förslaget, med avseende på styrning, möjligheten till ett snabbare beslutsfattande i specifika akuta situationer. Det föreslås att behålla kravet på enhällighet i alla större beslut som har finansiell inverkan (till exempel infordringar av kapital). Däremot föreslås förstärkt kvalificerad majoritet, där 85 % av rösterna krävs, för specifika beslut om stabilitetsstöd, utbetalningar och aktivering av säkerhetsmekanismen.

För det tredje föreskriver förslaget, när det gäller förvaltningen av finansiella stödprogram, en mer direkt inblandning från fondens sida, tillsammans med kommissionen.

¹⁹ Detta kommer att säkerställa överensstämmelse med ”Meroni-doktrinen”. Meroni-doktrinen uppstod ur målen H-9/56 och and10/56 (Meroni mot Höga myndigheten [1957/1958] REG 133) och handlar om till vilken utsträckning och under vilka villkor EU:s institutioner får delegera sina uppgifter till tillsynsmyndigheter.

²⁰ Förordning (EU) nr 806/2014. Den gemensamma resolutionsnämnden är resolutionsmyndighet för stora och systemviktiga banker i euroområdet och är verksam sedan januari 2016. Den gemensamma resolutionsfonden finansieras genom bidrag från euroområdets banksektor. Den kan användas för att finansiera resolutionskostnader, förutsatt att alla villkor i regelverket uppfylls, exempelvis skuldnedskrivningen på 8 % av de totala skulderna för den berörda banken.

För det fjärde anger förslaget möjligheten att fonden kan utveckla nya finansiella instrument. Med tiden kan sådana instrument komplettera eller stödja andra finansiella instrument och program inom unionen. Sådana synergieffekter kan visa sig vara särskilt användbara om fonden skulle bidra till en eventuell stabiliseringsfunktion i framtiden.

Med dessa ändringar kommer fonden att etablera sig som ett robust krishanteringsorgan inom unionens ram som verkar i full synergi med andra EU-institutioner. Rådet och kommissionen kommer att behålla sina befogenheter och sitt ansvar när det gäller ekonomisk och finanspolitisk övervakning och samordning i enlighet med EU-fördragen.

Samarbetet i praktiken kan också förbättras för att bättre understödja medlemsstaterna, samarbeta med marknadsaktörerna och undvika dubbelarbete. Ytterligare samarbete kan eftersträvas mot bakgrund av ytterligare framsteg i stärkandet av den ekonomiska och monetära unionen.

- **Förslag till förbättringar av ESM:s struktur**

Den föreslagna förordningen och dess bilaga som innehåller fondens stadga bygger på ESM-fördraget och ESM:s stadgar.

I synnerhet bilagan återspeglar till stor del ESM-fördragets text. Ett antal artiklar i ESM-fördraget lämnas i stort sett oförändrade. Det rör sig om artiklar om grundkapital, infordran av kapital samt fördelningsnyckeln (artiklarna 8, 9 och 11), artiklar som rör instrument för finansiellt stabilitetsstöd till fondmedlemmar (artiklarna 14–18), prispolitik (artikel 20), upplåning (artikel 21), finansiell förvaltning (artiklarna 25–28), intern revision (artikel 33) och tidsbegränsad korrigerings av fördelningsnyckeln (artikel 44).

Förslaget avviker från texten i det nuvarande ESM-fördraget av två skäl, överensstämmelse med EU:s rättsliga ram och begränsade ändringar för att förbättra fondens verksamhet och beslutsfattande.

1. Överensstämmelse med EU:s rättsliga ram:

För det första innehåller den föreslagna förordningen artiklar med ändringar som är nödvändiga för att säkerställa överensstämmelse med EU:s lagstiftning: inrättandet av fonden (artikel 1), det rättsliga efterträdandet och ersättandet av fonden (artikel 2), införandet av ett godkännandeförfarande i rådet för beslut som fattats av EMF-rådet eller styrelsen med en politisk aspekt (artikel 3) och tillhörande krav på offentliggörande (artikel 4) och särskilda bestämmelser om ansvarsskyldighet (artiklarna 5 och 6) gentemot Europaparlamentet och de nationella parlamenten. Två slutbestämmelser föreskrivs också (artiklarna 7 och 8).

För det andra innehåller bilagan till den föreslagna förordningen fondens stadga. Det innehåller ändringar i syfte att säkerställa överensstämmelse med unionsrätten såsom: fastställande av utlåningskapacitet (artikel 8), principer för stabilitetstöd (artikel 12), införande av ett instrument för att tillhandahålla stöd för direkt rekapitalisering av kreditinstitut (artikel 19), förfarandet för fondens budget (artiklarna 29–30), årsräkenskaper (artikel 31), årsredovisningen och årsrapporterna (artikel 32), extern revision (artikel 34), revisionsnämnden (artikel 35), avtal om säte (artikel 37), privilegier och immuniteter (artikel 38), personalbestämmelser (artikel 39), tystnadsplikt och utbyte av information (artikel 40), förvaltningsbefogenheter för EFSF (artikel 42), åtgärder för bedrägeribekämpning (artikel 45), tillgång till handlingar (artikel 46) och språkkrav (artikel 47).

2. Förbättring av fondens verksamhet och beslutsfattande:

Dessutom införs ändringar i ESM-fördragets artiklar för att uppnå vissa ytterligare mål: utökade röstningsförfaranden (artiklarna 5 och 6), förfarande för utnämning av verkställande direktör (artikel 7), inrättande av en ny funktion som stöd för den gemensamma resolutionsnämnden och ändring av fondens mål och principer i enlighet därmed (artiklarna 3, 22–24), mer flexibilitet när det gäller samarbete (artikel 41).

3. Tabell över överensstämmelse

Nedanstående jämförelsetabell ger en översikt av jämförelsen mellan ESM-fördragets struktur på vänster sida och den föreslagna förordningen med fondens stadga på höger sida:

Artiklar i ESM-fördraget	Motsvarande bestämmelser i förslaget till förordning och fondens stadga
Artikel 1 (inrättande)	Artikel 1 i förslaget till förordning (inrättandet av fonden)
-	Artikel 2 i förslaget till förordning (efterträdande och ersättande av ESM)
-	Artikel 3 i förslaget till förordning (rådets roll)
-	Artikel 4 i förslaget till förordning (offentliggörande)
-	Artikel 5 i förslaget till förordning (Europaparlamentet)
-	Artikel 6 i förslaget till förordning (de nationella parlamenten)
-	Artikel 7 i den föreslagna förordningen (hänvisningar till ESM i unionens befintliga lagstiftning)
-	Artikel 1 i stadgan (fondens rättsliga ställning)
Artikel 2 (medlemskap)	Artikel 2 i stadgan (medlemskap)
Artikel 3 (syfte)	Artikel 3 i stadgan (mål och uppgifter)
Artikel 4 (strukturer och röstregler)	Artikel 4 i stadgan (strukturer och röstregler)
Artikel 5 (ESM-rådet)	Artikel 5 i stadgan (EMF-rådet)
Artikel 6 (styrelse)	Artikel 6 i stadgan (styrelse)
Artikel 7 (verkställande direktör)	Artikel 7 i stadgan (verkställande direktör)
Artikel 8 (grundkapital)	Artikel 8 i stadgan (inledande grundkapital)
Artikel 9 (infordran av kapital)	Artikel 9 i stadgan (infordran av kapital)
Artikel 10 (förändringar av grundkapital)	Artikel 10 i stadgan (ökning av kapital)
Artikel 11 (fördelningsnyckel)	Artikel 11 i stadgan (fördelningsnyckel)
Artikel 12 (principer)	Artikel 12 i stadgan (principer för fondens stabilitetsstöd)
Artikel 13 (förfarande för beviljande av stabilitetsstöd)	Artikel 13 i stadgan (förfarande för beviljande av stabilitetsstöd till fondmedlemmar)
Artikel 14 (förebyggande finansiellt stöd genom ESM)	Artikel 14 i stadgan (förebyggande finansiellt stöd genom fonden)
Artikel 15 (finansiellt stöd för rekapitaliseringen av finansiella institut i en ESM-medlemsstat)	Artikel 15 i stadgan (finansiellt stöd för rekapitaliseringen av kreditinstitut i en fondmedlem)
Artikel 16 (ESM-lån)	Artikel 16 i stadgan (fondlån)

Artikel 17 (facilitet för stöd genom primärmarknaden)	Artikel 17 (facilitet för stöd genom primärmarknaden)
Artikel 18 (facilitet för stöd genom sekundärmarknaden)	Artikel 18 i stadgan (faciliteten för stöd genom sekundärmarknaden)
Artikel 19 (översyn av förteckningen över finansiella instrument)	-
-	Artikel 19 i stadgan (instrument för direkt rekapitalisering av kreditinstitut)
Artikel 20 (prissättning)	Artikel 20 i stadgan (prissättning)
Artikel 21 (upplåning)	Artikel 21 i stadgan (upplåning)
-	Artikel 22 i stadgan (kreditlinor eller garantier till den gemensamma resolutionsnämnden)
-	Artikel 23 i stadgan (regler för fonden)
-	Artikel 24 i stadgan (regler för deltagande medlemsstater som inte har euron som valuta, i den mening som avses i artikel 2 i förordning (EU) nr 1024/2013)
Artikel 22 (investeringspolitik)	Artikel 25 i stadgan (investeringspolitik)
Artikel 23 (utdelningspolitik)	Artikel 26 i stadgan (utdelningspolitik)
Artikel 24 (reservfonden och andra fonder)	Artikel 27 i stadgan (reservfonden och andra fonder)
Artikel 25 (förlusttäckning)	Artikel 28 i stadgan (förlusttäckning)
Artikel 26 (budget)	Artikel 29 i stadgan (budget)
-	Artikel 30 i stadgan (upprättande av budgeten)
Artikel 27 (årsbokslut)	Artikel 31 i stadgan (årsbokslut)
-	Artikel 32 i stadgan (årsbokslut och årsrapport)
Artikel 28 (internrevision)	Artikel 33 i stadgan (internrevision)
Artikel 29 (externrevision)	Artikel 34 i stadgan (externrevision)
Artikel 30 (revisionsnämnd)	Artikel 35 i stadgan (revisionsnämnd)
Artikel 31 (lokalisering)	Artikel 36 i stadgan (lokalisering)
-	Artikel 37 i stadgan (avtal om säte)
Artikel 32 (privilegier och immunitet)	Artikel 38 i stadgan (privilegier och immuniteter)
Artikel 33 (ESM:s personal)	Artikel 39 i stadgan (fondens personal)
Artikel 34 (tystnadsplikt)	Artikel 40 i stadgan (tystnadsplikt och utbyte av information)
Artikel 35 (immunitet för personer)	-
Artikel 36 (skattebefrielse)	-
Artikel 37 (tolkning och tvistlösning)	-
Artikel 38 (internationellt samarbete)	Artikel 41 i stadgan (samarbete)
Artikel 39 (förhållande till EFSF-utlåning)	-
Artikel 40 (överföring av EFSF-stöd)	-
-	Artikel 42 i stadgan (förvaltning av EFSF)
Artikel 41 (betalning av startkapitalet)	Artikel 43 i stadgan (betalning av inledande kapital)
Artikel 42 (tillfällig korrigerig av fördelningsnyckeln)	Artikel 44 i stadgan (tidsbegränsad korrigerig av fördelningsnyckeln)
Artikel 43 (första utnämningar)	-
Artikel 44 (anslutning)	-

Artikel 45 (bilagor)	-
Artikel 46 (deponering)	-
Artikel 47 (ratificering, godkännande eller godtagande)	-
Artikel 48 (ikraftträdande)	Artikel 8 i förslaget till förordning
-	Artikel 45 i stadgan (åtgärder för bedrägeribekämpning)
-	Artikel 46 i stadgan (tillgång till handlingar)
-	Artikel 47 i stadgan (språkrav)

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Med förslaget om att inrätta fonden utrustar sig unionen med ett organ för att agera kraftfullt i syfte att trygga den finansiella stabiliteten i medlemsstaterna. Mer specifikt skulle unionen, i kombination med den permanenta mekanismen för medelfristigt betalningsbalansstöd till medlemsstater som inte har euron som valuta, vara utrustad med ett komplett utbud av permanenta stabiliseringsfaciliteter som omfattar alla medlemsstater och förfogar över betydande finansiella medel, utöver dem som är tillgängliga genom EFSM.

Förslaget till förordning om inrättande av fonden är också ett logiskt steg utöver förordning (EU) nr 472/2013. I den senare förordningen hävdade unionen sin befogenhet när det gäller finansiellt stöd och därmed sammanhängande samordning av den ekonomiska politiken, men visade också sin kapacitet att tillhandahålla lämpliga arrangemang, som kombinerar unionens demokratiska legitimitet med effektiva strukturer för beslutsfattande. Inrättandet av fonden inom unionens ram är därför helt i linje med unionens tidigare politiska initiativ och kompletterar tidigare åtgärder i detta avseende.

Skapandet av en säkerhetsmekanism till stöd för den gemensamma resolutionsnämnden kompletterar dessutom de initiativ som nyligen tagits för att på ett avgörande sätt försvaga kopplingen mellan medlemsstaternas finanser och deras banksystem. Genom att ge den gemensamma resolutionsnämnden uppgiften att utforma och genomföra system för att rekonstruera och avveckla kreditinstitut var förordning (EU) nr 806/2014, utöver direktiv 2014/59/EU, ett viktigt steg i denna riktning. Förordningen ger den gemensamma resolutionsnämnden befogenhet att sluta avtal om finansiella arrangemang för att inrätta stödordningar. I och med förslaget genomförs detta och samtidigt klargörs att alla medel som den gemensamma resolutionsnämnden lånar från fonden bör återbetalas i sin helhet från banksystemet.

Även framtida politiska initiativ som t.ex. inrättandet av en stabiliseringsfunktion kan ses i detta sammanhang. En stabiliseringsfunktion bygger på möjligheten att skyndsamt och automatiskt aktivera resurser, enligt på förhand fastställda kriterier för stödberättigande. Syftet skulle vara att använda dessa resurser för att mildra konsekvenserna av stora asymmetriska chocker. I händelse av en konjunkturedgång skulle medlemsstaterna i första hand använda sina automatiska stabilisatorer och diskretionära finanspolitik i enlighet med stabilitets- och tillväxtpakten. I stabilitets- och tillväxtpakten ges utrymme för ytterligare buffertar och nödvändigheten av en mindre skattepolitisk insats under ogynnsammare ekonomiska förhållanden. Endast om dessa buffertar och stabilisatorer inte är tillräckliga när det gäller stora asymmetriska chocker skulle stabiliseringsfunktionen utlösas. Fonden skulle kunna stödja genomförandet av en sådan funktion genom att organisera och tillhandahålla nödvändig marknadsfinansiering i samband med utlösandet av funktionen.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 352 i EUF-fördraget. För att använda denna artikel måste tre villkor vara uppfyllda. De två första villkoren är att fördragen inte innehåller någon specifik rättslig grund och att de åtgärder som vidtas är inom ramen för den politik som fastställs i fördragen. Europeiska unionens domstol har redan slagit fast att båda dessa villkor är uppfyllda vad gäller ESM (i Pringle-målet²¹). Inom ramen för unionens ekonomiska politik som föreskrivs i avdelning VIII Ekonomisk och monetär politik i del III i EUF-fördraget har de nödvändiga befogenheter för unionen att inrätta ett unionsorgan med ansvar för att tillhandahålla finansiellt stöd för att säkerställa den finansiella stabiliteten i euroområdet inte fastställts. I avsaknad av sådana befogenheter tillåter artikel 352 i EUF-fördraget rådet att enhälligt, på förslag av kommissionen och efter Europaparlamentets godkännande, anta lämpliga åtgärder. Det tredje villkoret är nödvändigheten att nå något av de mål som avses i fördragen. Nödvändigheten av att ha ett organ som ESM för att säkerställa den finansiella stabiliteten i euroområdet är baserad på fakta och bekräftas av artikel 136.3 i EUF-fördraget och ESM-fördragets andra skäl som hänvisar till den befintliga ESM som ”en stabilitetsmekanism som ska aktiveras om det är oundgängligt för att trygga stabiliteten i euroområdet som helhet”. Inrättandet av fonden är nödvändigt för att bidra till att trygga den finansiella stabiliteten i euroområdet som helhet, dess medlemsstater och de medlemsstater som inte har euron som valuta men som deltar i bankunionen på grundval av ett avtal om nära samarbete med ECB i enlighet med rådets förordning (EU) nr 1024/2013.

Integreringen av ESM i unionens ram genom en förordning som grundar sig på artikel 352 i EUF-fördraget skulle säkerställa en sömlös fortsättning av verksamheten och ett direkt rättsligt övertagande mellan den befintliga ESM och det nya unionsorganet (fonden). Euroområdets medlemsstater skulle gå med på att ESM:s kapital överförs till detta organ genom en förenklad multilateral rättsakt.

Artikel 352 i EUF-fördraget kan också användas för att överföra ytterligare uppgifter till ESM när den har integrerats i unionen.

Även om en åtgärd som grundar sig på artikel 352 i EUF-fördraget antas enhälligt av rådet (EU28) kan tillämpningen av en sådan åtgärd begränsas till en grupp av medlemsstater om begränsningen vilar på saklig grund. Det faktum att ESM endast agerar för att skydda den finansiella stabiliteten i euroområdet motiverar att dess medlemskap är begränsat till euroområdets medlemsstater. Som ett resultat kan den föreslagna fonden fungera som ESM gör för närvarande, med stöd tillgängligt enbart för euroområdets medlemsstater och en intern styrning som består av samma medlemsstater. Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Den finansiella stabiliteten i den ekonomiska och monetära unionen och de medlemsstater som deltar i bankunionen har en unionsövergripande dimension. Med tanke på de nära inbördes sambanden mellan euroområdets medlemsstater kan allvarliga risker för den finansiella stabiliteten i en medlemsstat äventyra den finansiella stabiliteten i andra medlemsstater och i euroområdet som helhet.

²¹ Mål C-370/12, Pringle, EU:C:2012:756. Domstolen ombads av Irlands högsta domstol att ta ställning till om medlemsstaterna i euroområdet var förhindrade att ingå ESM-fördraget sinsemellan genom olika bestämmelser i fördragen, bland annat artiklarna 119-123 och 125-127 i EUF-fördraget.

Den föreslagna förordningen fastställer en ram för att ge finansiellt stabilitetsstöd till de medlemsstater som har euron som valuta och föreskriver också en ny funktion som består i att tillhandahålla finansiella medel till den gemensamma resolutionsnämnden. När det gäller den senare funktionen kommer fonden att ha rätt att tillhandahålla kreditlinor och garantier till den gemensamma resolutionsnämnden som skulle kunna fungera som en säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden.

Medlemsstater och nationella myndigheter kan inte på egen hand motarbeta risker för den finansiella stabiliteten som medlemsstaterna står inför på grund av finansmarknader som fungerar gränsöverskridande utom räckvidd för nationella jurisdiktioner. Dessutom har medlemsstaterna svårigheter när det gäller att hantera sina egna risker. Medlemsstater och nationella myndigheter kan inte på egen hand hantera de systemriskerna som en annan medlemsstat eller dess kreditinstitut kan innebära för den finansiella stabiliteten i unionen som helhet.

Målen för denna förordning kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna var för sig och kan därför, på grund av åtgärdens omfattning, uppnås bättre på unionsnivå, i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5.3 i EUF-fördraget.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget syftar till att säkerställa den finansiella stabiliteten i euroområdet och i EU som helhet, dess medlemsstater, och de medlemsstater som deltar i bankunionen. I förslaget fastställs en harmoniserad ram för tillhandahållande av finansiellt stabilitetsstöd till fondmedlemmar och tillhandahållande av kreditlinor och garantier till stöd för den gemensamma resolutionsnämnden med avseende på att finansiera eventuella resolutionsåtgärder som vidtas i de medlemsstater som deltar i bankunionen.

I förslaget fastställs olika uppgifter och ansvarsområden för fondens alla styrande organ och andra involverade unionsinstitutioner. Det innehåller också bestämmelser om de finansiella instrument som står till fondens förfogande för att uppnå dess mål.

Genom att inrätta en central myndighet i unionen med ansvar för att tillhandahålla finansiellt stöd till medlemsstaterna, bidrar förslaget till att bemöta riskerna för den finansiella stabiliteten i euroområdet och dess medlemsstater samtidigt som medlemsstaternas finanspolitiska ansvar bibehålls genom kravet att den stödmottagande fondmedlemmen ska följa strikta villkor, väl anpassade till de valda finansiella stödinstrumenten och de brister som bör åtgärdas. Dessutom skulle fonden också ha i uppdrag att tillhandahålla finansiellt stöd till den gemensamma resolutionsnämnden. Fondens insats kommer att bidra till att bryta den negativa återkopplingen mellan staten, bankerna och den reella ekonomin, vilket är avgörande för en väl fungerande ekonomisk och monetär union.

Samtidigt går förslaget inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå fondens mål att minska riskerna för den finansiella stabiliteten i euroområdet och dess medlemsstater. Allt stöd som fonden tillhandahåller till fondmedlemmarna är föremål för villkor som syftar till att åtgärda de brister som finns hos fondmedlemmen för att snabbt återupprätta en sund och hållbar ekonomisk och finansiell situation och till att återställa eller förbättra fondmedlemmens förmåga att helt och hållet finansiera sig på de finansiella marknaderna.

- **Val av instrument**

Denna rättsakt har formen av en förordning eftersom den skapar ett nytt organ inom unionen för att bidra till säkerställa den finansiella stabiliteten och måste vara till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Grundläggande rättigheter**

EU har åtagit sig att iaktta höga standarder i fråga om skydd av grundläggande rättigheter och har undertecknat en bred uppsättning konventioner om de mänskliga rättigheterna. I detta sammanhang kan förslaget ha en direkt inverkan på dessa rättigheter vilka anges i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, som är en integrerad del av EU-fördragen, och Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna.

Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter, friheter och principer som erkänns i synnerhet i stadgan, och i synnerhet rätten att förhandla om, ingå och tillämpa kollektivavtal samt att vidta kollektiva åtgärder, skyddet av personuppgifter, rätten till tillgång till handlingar, och bör genomföras i enlighet med dessa rättigheter och principer. Genom att integrera den nuvarande ESM inom ramen för unionen, utvidgar den tillämpningsområdet för stadgan på motsvarande sätt.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget förväntas inte påverka budgeten. Fondens kapital kommer att tecknas av medlemsstaterna i euroområdet. Unionens budget kommer inte att belastas med fondens utgifter eller förluster. Fonden kommer också ha en egenfinansierad budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Del I i den föreslagna förordningen (artiklarna 1 och 2) fastställer inrättandet av fonden inom ramen för unionen. Denna del fastställer också en bestämmelse som omfattar frågor rörande fondens efterträdande av ESM. Euroområdets medlemsstater skulle behöva gå med på att ESM:s kapital överförs till detta organ genom individuella utfästelser eller en förenklad multilateral rättsakt. Som vidareutvecklas i stadgan skulle fondens grundkapital vara oförändrat i jämförelse med ESM:s kapital.

Del II i den föreslagna förordningen (artiklarna 3–6) fastställer, med hänsyn till Europeiska unionens domstols rättspraxis i målet Meroni, rådets roll. Rådet bör godkänna vissa beslut som EMF-rådet och styrelsen har fattat. I delen fastställs också mekanismer för fondens ansvarsskyldighet gentemot Europaparlamentet, rådet och kommissionen. Sådana mekanismer existerar för närvarande inte för ESM i ESM-fördraget. Fonden bör vara skyldig att lämna in en årsrapport till ovan nämnda EU-institutioner tillsammans med de årliga räkenskaperna och redovisningarna. Den verkställande direktören kan inbjudas av parlamentet eller begära att bjudas in. Fonden bör också svara på muntliga och skriftliga frågor från Europaparlamentet. Möjligheten att anordna konfidentiella muntliga diskussioner precis som är fallet för den gemensamma resolutionsnämnden och den gemensamma tillsynsmekanismen bör fastställas med hänsyn till känsliga och konfidentiella diskussioner om genomförandet av fondens uppgifter. I förordningen föreskrivs också uttryckligen en granskande roll för de nationella parlamenten i jämförelse med den nuvarande situationen i ESM-fördraget. En sådan roll är motiverad mot bakgrund av konsekvenserna av fondens beslut för fondmedlemmarnas politik.

Del III i den föreslagna förordningen (artiklarna 7 och 8) behandlar hänvisningar till ESM i unionens lagstiftning samt ikraftträdandet av den föreslagna förordningen.

Del I i fondens stadga som bifogas detta förslag till förordning (artiklarna 1–3) avser fondens rättsliga ställning. Fonden ska vara ett unionsorgan med status som juridisk person. Vidare hänvisas det till fondens medlemskap (artikel 2). Medlemmarna ska vara euroområdet medlemsstater. Detta återspeglar det nuvarande medlemskapet i ESM. Dessutom föreskrivs en bestämmelse avseende fondens mål och uppgifter. På samma sätt som ESM skulle fonden tillhandahålla finansiellt stabilitetsstöd till sina medlemmar (euroområdet medlemsstater). Förutom ESM:s nuvarande enda uppdrag, skulle fonden även få den nya uppgiften att tillhandahålla kreditlinor eller garantier till stöd för den gemensamma resolutionsnämnden och säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden. Det senare kan fungera som ett offentligt finansieringsarrangemang (säkerhetsmekanism) i den mening som avses i artikel 74 i förordning nr 806/2014.

Del II i fondens stadga som bifogas detta förslag till förordning (artiklarna 4–7) avser organisation och beslutsfattande, inbegripet de tillämpliga röstreglerna för fonden. I likhet med ESM kommer fonden ha ett råd, en styrelse och en verkställande direktör som bistås av en ledningsgrupp. De kategorier av omröstningsbestämmelser som föreskrivs i ESM-fördraget förblir desamma i fonden. Fyra typer av röstregler bör urskiljas: i) enhällighet, ii) förstärkt kvalificerad majoritet (85 %), iii) kvalificerad majoritet (80 %) och iv) enkel majoritet. I likhet med bestämmelserna i ESM-fördraget har enhällighet behållits för beslut med en stor direkt finansiell påverkan på medlemsstaterna (t.ex. beslut om utlåningskapacitet, om infordran av kapital som inte behövs omedelbart). Beslut som rör beviljande av finansiellt stöd eller utbetalningar till fondmedlemmar har dock flyttats till förstärkt kvalificerad majoritet (85 %). Dessutom, och till skillnad från den nuvarande utnämningförfarandet av den verkställande direktören, ges Europaparlamentet en rådgivande roll. Ytterligare förtydliganden utifrån ESM:s stadgar om den verkställande direktörens roll och ESM:s ledningsgrupp har införts. Slutligen innehåller del II även bestämmelser om ersättning till ledamöter och suppleanter i EMF-rådet och styrelsen.

Del III i fondens stadga som bifogas detta förslag till förordning (artiklarna 8–11) avser fondens grundkapital och utlåningskapacitet. Fondens utlåningskapacitet och grundkapital bör förbli desamma jämfört med den nuvarande situationen i ESM. Den nuvarande möjligheten att ändra fondens kapital och utlåningskapacitet bibehålls.

Del IV i fondens stadga som bifogas detta förslag till förordning (artiklarna 12–21) avser principer för fondens stabilitetsstöd, förfarandet för beviljande av finansiellt stabilitetsstöd till fondmedlemmar och de därtill hörande finansiella instrumenten som står till fondens förfogande. Dessa principer och förfaranden är desamma som de som föreskrivs i ESM-fördraget, med undantag för att fonden ska ges en roll i förhandlingarna och undertecknandet av det samförståndsavtal som åtföljer det finansiella stabilitetsstödet. En uttrycklig hänvisning till artikel 152 i EUF-fördraget och till stadgan om de grundläggande rättigheterna skrivs också in för att bekräfta att förordningen i samband med tillhandahållande av finansiellt stabilitetsstöd till fondmedlemmar inte inkräktar på rätten till kollektiva förhandlingar och kollektiva åtgärder. Utöver de instrument som redan föreskrivs i ESM-fördraget med avseende på tillhandahållande av finansiellt stabilitetsstöd till euroområdet medlemsstater, integrerar förordningen också instrumentet för direkt rekapitalisering av kreditinstitut. Detta instrument skapades först efter ikraftträdandet av ESM-fördraget på grundval av den möjlighet som föreskrivs i dess artikel 19.

Del V i fondens stadga som bifogas detta förslag till förordning (artiklarna 22–24) avser tillhandahållande av en säkerhetsmekanism av fonden och medlemsstater som inte har euron som valuta men som deltar i bankunionen. Tillhandahållande av kreditlinor och garantier till

den gemensamma resolutionsnämnden skulle vara en helt ny roll för fonden i förhållande till ESM:s nuvarande mål och uppgifter. Det sammanlagda beloppet av utestående åtaganden för den gemensamma resolutionsfondens säkerhetsmekanism omfattas av ett tak på 60 000 miljoner EUR. Detta tak kan höjas. EMF-rådet bör i överenskommelse med de medlemsstater som inte har euron som valuta men som deltar i bankunionen anta de finansiella villkoren för sådant stöd till den gemensamma resolutionsnämnden. För att säkerställa en skyndsam tillgång bör den verkställande direktören ha befogenhet att besluta om utnyttjande av kreditlinan eller tillhandahållandet av garantier för den gemensamma resolutionsnämndens skulder. Om stöd begärs för en resolutionsordning får den gemensamma resolutionsnämnden begära sådant stöd före antagandet av resolutionsordningen.

Del VI i fondens stadga som bifogas detta förslag till förordning (artiklarna 25–28) avser den finansiella förvaltningen av fonden. Dessa bestämmelser återspeglar motsvarande bestämmelser i ESM-fördraget.

Del VII i fondens stadga som bifogas detta förslag till förordning (artiklarna 29–35) avser fondens finansiella bestämmelser. Dessa bestämmelser återspeglar de i ESM-fördraget och ESM:s stadgar. Bestämmelserna rör fondens budget och dess upprättande, årsräkenskaperna, årsredovisningen och årsrapporten, den interna och externa revisionen och revisionsnämndens roll.

Del VIII i fondens stadga som bifogas detta förslag till förordning (artiklarna 36–41) fastställer ett antal bestämmelser avseende fondens placering och möjligheten att ingå ett avtal om säte. Dessutom bör fonden åtnjuta den immunitet och de privilegier som fastställs i protokoll nr 7. Den nuvarande ordningen för privilegier och immunitet som föreskrivs i ESM-fördraget kan inte bibehållas av rättsliga skäl. Del VIII innehåller också bestämmelser om tjänsteföreskrifterna för fondens personal. Regler för sekretess och utbyte av information bör inkluderas. Sådana regler som skiljer sig åt till karaktären återfinns också i ESM:s stadgar.

Del IX i fondens stadga som bifogas detta förslag till förordning (artiklarna 42–44) fastställer övergångsbestämmelser för betalningen av nya fondmedlemmars bidrag till grundkapitalet. Bestämmelsen återspeglar en liknande i ESM-fördraget för ESM-medlemmar med tolkningen att artikeln i förordningen endast gäller nya fondmedlemmar som ansluter sig när de i framtiden inför euron. Regeln om en tidbegränsad korrigerings av fördelningsnyckeln som föreskrivs i ESM-fördraget kommer också att behållas inom ramen för fonden.

Del X i fondens stadga som bifogas detta förslag till förordning (artiklarna 45–47) innehåller ett antal bestämmelser om insyn. Bestämmelser om bedrägeribekämpning, tillgång till handlingar och språkkrav fastställs också.

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska valutafonden

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 352,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande²²,
med beaktande av Europaparlamentets godkännande,
i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och
av följande skäl:

- (1) Den exempellösa finansiella och ekonomiska kris som drabbat världen och unionen sedan 2007 har i betydande utsträckning hotat den finansiella stabiliteten och skadat den ekonomiska tillväxten, vilket förorsakat en kraftig ökning av flera medlemsstaters underskott i de offentliga finanserna och skuldsättning och tvingat flera av dem att söka finansiellt stöd inom och utanför unionens ram.
- (2) Krisen visade att unionen saknade tillräckligt solida instrument för att agera snabbt och beslutsamt mot utmaningarna mot dess finansiella stabilitet. Dessa instrument är avgörande för stabiliteten i euroområdet, dess medlemsstater, medborgare och andra ekonomiska aktörer, och av största vikt för att stärka förtroendet för den gemensamma valutan.
- (3) Som svar på den exceptionella situationen med en allvarlig försämring av lånevillkoren för flera medlemsstater, utöver vad som kunde förklaras på ekonomiska grunder, som hotade unionens finansiella stabilitet, vidtogs ett antal åtgärder, vissa av dem utanför unionens ram.
- (4) För det första inrättades 2010 en europeisk finansiell stabiliseringsmekanism (EFSM) genom vilken unionen kunde tillhandahålla finansiellt stöd till medlemsstaterna. Mekanismen gjorde det möjligt för unionen att reagera på ett samordnat, snabbt och aktivt sätt för att lösa akuta problem i en enskild medlemsstat, men med en begränsad finansiell kapacitet och på en rent tillfällig bas.
- (5) För det andra inrättade 2010 de medlemsstater som har euron som valuta också sinsemellan Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF) på tillfällig bas. EFSF har tillhandahållit finansiellt stöd till Irland, Portugal och Grekland. Stödet finansieras av EFSF genom emission av obligationer och andra skuldinstrument på kapitalmarknaderna. EFSF tillhandahåller inte något ytterligare finansiellt stöd,

²² EUT C [...], [...], s. [...].

eftersom denna uppgift för närvarande enbart utförs av Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM).

- (6) För det tredje enades Europeiska rådet den 17 december 2010 om behovet för medlemsstater som har euron som valuta att inrätta en permanent stabilitetsmekanism för att ersätta EFSF för att eventuellt bevilja nytt finansiellt stöd.
- (7) ESM inrättades som ett internationellt finansinstitut genom fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen av den 2 februari 2012 som ingicks utanför unionens ram. ESM övertog EFSF:s uppgift att tillhandahålla finansiellt stöd till medlemsstater som har euron som valuta och inledde sin verksamhet i oktober 2012.
- (8) Under årens lopp har ESM har visat sig vara av avgörande betydelse för att hjälpa till att bevara den finansiella stabiliteten i euroområdet. Detta genom att tillhandahålla ytterligare finansiellt stöd till medlemsstater i euroområdet som befinner sig i svårigheter. ESM:s omvandling till Europeiska valutafonden (nedan kallad *fonden* eller *EMF*) kommer att ytterligare stärka dess institutionella förankring. Det gör det möjligt att skapa nya synergieffekter inom EU:s ram, särskilt i termer av transparens, effektiv användning av EU:s finansiella resurser och rättslig granskning, och därigenom ge ett bättre stöd till medlemsstaterna. Det kommer också att bidra till att ytterligare förbättra samarbetet med kommissionen och ansvarsskyldigheten gentemot Europaparlamentet. Detta kommer att ske utan att det påverkar det sätt på vilket nationella regeringar avkrävs ansvar av sina egna nationella parlament och bevarar åtagandena inom ESM.
- (9) Integreringen av ESM i unionens regelverk genom inrättandet av fonden bidrar också till att öka insynen och ansvarsutkrävandet inom den ekonomiska och monetära unionen. När krisen var som värst togs långtgående beslut för medlemsstater som har euron som valuta och deras medborgare. Den centrala roll som ESM spelade vid tillhandahållandet av finansiell stabilitet under strikta villkor motiverar dess integrering i unionens regelverk för att säkerställa mer dialog, ömsesidigt förtroende och en större demokratisk ansvarsskyldighet och legitimitet i unionens beslutsfattande. Fonden bör därför vara ansvarig inför Europaparlamentet och rådet.
- (10) För att stärka Europaparlamentets demokratiska kontroll bör fonden årligen rapportera om utförandet av sina uppgifter. Europaparlamentet bör ha rätt att ställa muntliga och skriftliga frågor och anordna utfrågningar. Med tanke på den känsliga karaktären av fondens verksamhet och dess effekt på finansmarknaderna bör det vara möjligt för Europaparlamentet att anordna konfidentiella muntliga diskussioner med fondens verkställande direktör om de framsteg som gjorts när det gäller att tillhandahålla eller genomföra finansiellt stabilitetsstöd till en fondmedlem samt avseende tillhandahållandet av finansiellt stöd till den gemensamma resolutionsnämnden.
- (11) Skälen om insyn och demokratisk kontroll gör också att de nationella parlamenten bör ha rätt att få information om verksamheten och föra en dialog med fonden. Det nationella parlamentet i en fondmedlem bör ha möjlighet att bjuda in den verkställande direktören att delta i en diskussion om vilka framsteg som gjorts i genomförandet av ett finansiellt stabilitetsstöd mot bakgrund av en sådan åtgärds konsekvenser för den berörda medlemsstaten. Ett sådant utbyte av synpunkter kan bidra till att öka förståelsen mellan fonden och den berörda fondmedlemmen.
- (12) EU-fördraget och EUF-fördraget tillhandahåller inte de nödvändiga befogenheterna, i form av en särskild rättslig grund, för att inrätta ett permanent unionsorgan med ansvar för att tillhandahålla finansiellt stöd för att säkerställa den finansiella stabiliteten i

euroområdet och i de medlemsstater som inte har euron som valuta men som deltar i bankunionen.

- (13) I avsaknad av en sådan särskild rättslig grund har rådet, med Europaparlamentets godkännande, tillåtelsen att inrätta fonden som en åtgärd som är nödvändig för att nå något av de mål som avses i fördragen i den mening som avses i artikel 352 i EUF-fördraget.
- (14) Med tanke på de nära inbördes sambanden mellan medlemsstater som har euron som valuta kan allvarliga risker för den finansiella stabiliteten i dessa medlemsstater äventyra den finansiella stabiliteten i euroområdet som helhet. Fonden bör därför tillhandahålla finansiellt stabilitetsstöd till medlemsstater som har euron som valuta om det är oundgängligt för att trygga den finansiella stabiliteten i euroområdet som helhet eller i dess medlemsstater.
- (15) En åtgärd från unionens sida är därför nödvändig för att nå målet om att upprätta en ekonomisk och monetär union som har euron som valuta i enlighet med artikel 3.4 i EU-fördraget och målet om att verka för en hållbar utveckling i Europa som bygger på välavvägd ekonomisk tillväxt och på prisstabilitet, på en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft där full sysselsättning och sociala framsteg eftersträvas i enlighet med artikel 3.3 i EU-fördraget. Mer konkret syftar tryggandet av den finansiella stabiliteten i euroområdet, i de medlemsstater som har euron som valuta och i de medlemsstater som inte har euron som valuta men som deltar i bankunionen till att uppnå en djupare, rättvisare och mer motståndskraftig ekonomisk och monetär union.
- (16) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna om de agerar var för sig utan därför, på grund av åtgärdens omfattning, kan uppnås bättre på unionsnivå, får unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget.
- (17) Fonden bör i enlighet med unionslagstiftningen inrättas som ett unionsorgan med status som juridisk person.
- (18) Fonden bör regleras i denna förordning och i stadgan för fonden som utgör en integrerad del av den. Stadgan bör innehålla relevanta bestämmelser om rättslig ställning, medlemskap, fondens mål och uppgifter, dess organisation och interna beslutsfattande, dess lånekapacitet och kapital, regler som styr tillhandahållandet av stabilitetsstöd till medlemsstater som har euron som valuta och stödet till den gemensamma resolutionsnämnden, regler som rör fondens finansiella bestämmelser och förvaltning, övergångsbestämmelser som styr betalningen av nya fondmedlemmars inledande kapital och regler som rör den tidsbegränsade korrigeringen av fondens fördelningsnyckel samt ett antal allmänna bestämmelser.
- (19) För att säkerställa en sömlös fortsättning av ESM:s verksamhet och den erforderliga rättssäkerheten bör fonden ersätta och efterträda ESM i dess rättsliga ställning, inklusive i alla dess rättigheter och skyldigheter.
- (20) Fondens efterträdande av ESM ger inte upphov till några nya finansiella skyldigheter för medlemsstater som har euron som valuta vad gäller att bidra till fondens grundkapital, som de redan har tecknat.
- (21) Med tanke på ESM:s rättsliga karaktär som ett internationellt finansinstitut baserat på ett internationellt avtal mellan de medlemsstater som har euron som valuta bör ESM-rådet, i egenskap av ESM:s högsta beslutsfattande organ och företrädare för de fördragsslutande parterna i ESM-fördraget, ge sitt förhandsgodkännande av ett sådant efterträdande och överföringen av det tecknade kapitalet. Efterträdandet bör avslutas i

och med att denna förordning träder i kraft och ESM ger sitt godkännande, beroende på vilket som infaller sist.

- (22) Alla medlemsstater som har euron som valuta och som för närvarande är parter i ESM-fördraget bör vara medlemmar av fonden när denna förordning träder i kraft. Som en följd av att införa euron, bör en medlemsstat bli fondmedlem med fullständiga rättigheter och skyldigheter på samma sätt som befintliga fondmedlemmar.
- (23) Nya fondmedlemmars teckning av bidrag till grundkapitalet bör vara en förutsättning för de rättigheter som beviljas dem genom denna förordning, inbegripet rösträtten.
- (24) Övergångsbestämmelser, liknande dem som föreskrivs i ESM-fördraget, bör fastställas när det gäller nya fondmedlemmar som inför euron efter det att denna förordning har trätt i kraft. Det bör vara möjligt för dessa medlemmar att betala in sitt bidrag till fondens kapital i omgångar. De nya fondmedlemmar vars BNP per capita är lägre än 75 procent av unionens BNP per capita under det år som föregår dess anslutning till fonden bör åtnjuta en tidsbegränsad korrigeringsnyckeln för inbetalning av kapital till fonden. I ett sådant fall bör den tidsbegränsade korrigeringen tillämpas i tolv år.
- (25) Det stabilitetsstöd som fonden tillhandahåller bör vara föremål för strikta villkor. Dessa villkor bör vara anpassade till de valda finansiella stödinstrumenten.
- (26) De villkor som är förbundna med den finansiella stödfaciliteten bör fastställas i ett samförståndsavtal och bör vara fullt förenliga med alla de åtgärder för samordning av den ekonomiska politiken som antagits på grundval av EUF-fördraget. En social konsekvensbedömning bör ligga till grund för förhandlingarna om samförståndsavtalet samt för uppföljningen och övervakningen av samförståndsavtalets genomförande.
- (27) Den gemensamma tillsynsmekanism som inrättats genom rådets förordning (EU) nr 1024/2013²³, och den gemensamma resolutionsmekanism som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014²⁴ infördes som en reaktion på krisen och som steg mot en bankunion, avsedd att omfatta de medlemsstater som har euron som valuta och de medlemsstater som inte har euron som valuta men som väljer att delta i den gemensamma tillsynsmekanismen (nedan kallade *de deltagande medlemsstaterna*) i enlighet med artikel 7 i förordning (EU) nr 1024/2013, så att deras kreditinstitut omfattas av ECB:s tillsynsbefogenheter och den gemensamma resolutionsnämndens befogenheter.
- (28) Övervakning och resolutionstransaktioner på unionsnivå ligger till grund för inrättandet av en bankunion. Fonden bör därför ge finansiellt stöd till den gemensamma resolutionsnämnden, som inrättats som centralt resolutionsorgan genom förordning (EU) nr 806/2014, med hjälp av kreditlinor eller garantier för de uppgifter som den gemensamma resolutionsnämnden utför eller kommer att utföra avseende kreditinstitut inom bankunionen.
- (29) Som en del av skapandet av en gemensam rekonstruktionsmekanism inrättades den gemensamma resolutionsfonden. Den finansieras via bankbidrag som inkasseras på nationell nivå och sammanförs på unionsnivå. Enligt artikel 74 i förordning (EU) nr

²³ Rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut (EUT L 287, 29.10.2013, s. 63).

²⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 av den 15 juli 2014 om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för resolution av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam resolutionsmekanism och en gemensam resolutionsfond och om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 225, 30.7.2014, s. 1).

806/2014 kan den gemensamma resolutionsnämnden för fondens räkning ingå offentliga finansieringsarrangemang för att få tillgång till ytterligare finansiella medel för användande om förhandsbidragen och efterhandsbidragen inte är tillräckliga för att täcka fondens åtaganden.

- (30) Fonden bör ha tillräckliga finansiella resurser för att kunna utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt. Med tanke på unionens begränsade egna resurser bör fondmedlemmarna tillhandahålla nödvändiga medel i utbyte mot de rättigheter som föreskrivs i denna förordning. Detta bör återspeglas i lämpliga mekanismer för styrning och röstningsregler som säkerställer medlemmarnas tillräckliga insyn i användningen av de medel som de tillhandahåller.
- (31) Med tanke på fondens särskilda finansiella struktur bör de rösträtter som innehas av varje fondmedlem återspegla dess individuella finansiella bidrag till fonden. Beslutsfattandet inom fondens styrande organ bör därför ske i enlighet med röstningsregler som bygger på de redan befintliga i ESM-fördraget, för att i största möjliga utsträckning säkerställa en fortsättning på befintliga röstningsförfaranden.
- (32) I den mån medlemsstater som inte har euron som valuta deltar i bankunionen bör deras företrädare delta i EMF-rådets möten för diskussioner vad gäller användningen av kreditlinor eller garantier till stöd för den gemensamma resolutionsnämnden.
- (33) EMF-rådet och styrelsen bör kunna inrätta permanenta eller tillfälliga kommittéer eller biträdande organ som de anser nödvändiga eller lämpliga för att ge råd eller på annat sätt bistå dem eller den verkställande direktören i utförandet av deras respektive uppgifter. Bestämmelser om deras uppgifter, sammansättning och verksamhet bör fastställas internt. Sådana kommittéer eller biträdande organ bör inte ha befogenhet att fatta beslut.
- (34) Enligt rättspraxis bör beslut som fattas inom fondens ram som gäller den ekonomiska politiken och som involverar en viss grad av skönmässig bedömning endast fattas med godkännande av unionens institutioner och under deras ansvar. I enlighet med de befogenheter som fastställs i fördragen för samordningen av medlemsstaternas ekonomiska politik och med andra rättsakter i unionens sekundärlagstiftning, bör befogenheten att godkänna sådana beslut i enlighet med artikel 291 i EUF-fördraget ges till rådet.
- (35) Vad gäller instrument som syftar till att ge stabilitetsstöd till fondmedlemmar, antas denna förordning i enlighet med artikel 352 i EUF-fördraget som en nödvändig åtgärd för att komplettera de befogenheter som fastställs i fördragets särskilda bestämmelser för de medlemsstater som har euron som valuta (artiklarna 136–138 i EUF-fördraget). Enligt de bestämmelserna får endast de rådsmedlemmar delta i omröstningen som företräder medlemsstater som har euron som valuta. För dessa instrument rör denna förordning uteslutande användningen av medel som tillhandahålls av de medlemsstater som har euron som valuta endast för dessa medlemsstaters bästa, i syfte att garantera stabiliteten i euroområdet. Till följd av detta bör vid rådets beslut om att godkänna de beslut som avses i föregående skäl rösträtten för medlemsstater utanför euroområdet tillfälligt upphävas och endast de medlemmar i rådet som företräder medlemsstater som har euron som valuta delta i omröstningen.
- (36) Ett nödförfarande bör fastställas så att rådet kan godkänna eller invända mot beslut av fondens styrande organ i de fall där ett skyndsamt tillhandahållande av finansiellt stabilitetsstöd till fondmedlemmar krävs. I ett sådant fall bör EMF-rådets ordförande ha möjlighet att be rådet att godkänna eller invända mot ett beslut inom 24 timmar från

beslutets översändande. Nödförfarandet kan användas för godkännande av de finansiella villkor och de avtal om en finansiell stödfacilitet som rör stöd till den gemensamma resolutionsnämnden genom fondens kreditlinor eller garantier.

- (37) EMF-rådet bör ha rätt att anta en arbetsordning som reglerar de praktiska aspekterna av fondens verksamhet. Den arbetsordningen bör ersätta ESM:s stadgar och arbetsordningen för dess råd och styrelse.
- (38) Fondens utlåningskapacitet bör inte vara mindre än 500 000 miljoner EUR. Detta belopp motsvarar ESM:s nuvarande utlåningskapacitet. EMF-rådet bör ha möjlighet att höja utlåningskapaciteten, om det anser att en sådan översyn är lämplig för att göra det möjligt för fonden att fullfölja sina mål och relaterade uppgifter. Eftersom ett sådant beslut har betydande finansiella konsekvenser för fondmedlemmarna bör det fattas av EMF-rådet med enhällighet. I vederbörligen motiverade undantagsfall får EMF-rådet även tillfälligt minska utlåningskapaciteten, om detta är nödvändigt för att säkerställa att fonden kan fullgöra sina uppgifter.
- (39) Till en början bör fondens grundkapital motsvara ESM:s grundkapital. Medlemsstater som har euron som valuta bör vara de enda tecknarna av fondens grundkapital, som bör uppgå till 704 798,7 miljoner EUR att fördelas på lika stora delar. En fondmedlems ansvar bör vara begränsat till dess andel av grundkapitalet. Fondmedlemmarna bör inte hållas ansvariga för fondens skyldigheter. Unionens budget bör inte belastas med fondens utgifter eller förluster.
- (40) EMF-rådet bör ha möjlighet att höja kapitalet i grundkapitalet, om det anser att en sådan höjning är lämplig för att göra det möjligt för fonden att fullfölja sina mål och uppgifter. Det därav följande kapitalet och fondmedlemmarnas andelar bör offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.
- (41) På samma sätt som ESM bör fonden tillhandahålla stabilitetsstöd till dess medlemmar om deras normala tillgång till marknadsfinansiering är nedsatt eller riskerar att nedsättas.
- (42) Fonden bör involveras i förhandlingar om och undertecknande av samförståndsavtalet med hänsyn till den betydelse som villkoren för det finansiella stödet har för att bidra till att säkerställa återbetalning av fondens finansiella stöd.
- (43) De olika typer av finansiella instrument som för närvarande är tillgängliga för ESM bör också vara tillgängliga för fonden, inbegripet möjligheten att tillhandahålla förebyggande finansiellt stöd, finansiellt stöd för rekapisering av en fondmedlems kreditinstitut, direkt rekapisering av en fondmedlems kreditinstitut, tillhandahållande av lån och köp av en fondmedlems statsobligationer på primär- och sekundärmarknaden.
- (44) Syftet med finansiellt stabilitetsstöd i form av förebyggande finansiellt stöd är att stödja en sund politik och att förebygga kriser, genom att ge fondmedlemmar möjlighet att få tillgång till stöd från fonden innan de ställs inför större svårigheter att anskaffa medel på kapitalmarknaderna. Förebyggande finansiellt stöd syftar till att hjälpa fondmedlemmar vars ekonomiska situation fortfarande är sund att bibehålla en kontinuerlig tillgång till marknadsfinansiering genom att stärka trovärdigheten i deras makroekonomiska resultat och samtidigt säkerställa ett lämpligt skyddsnät.
- (45) Finansiellt stöd till fondmedlemmar i form av lån för att rekapisera stödmottagande kreditinstitut bör omfatta fall där finansiella eller ekonomiska svårigheter är kopplade till finanssektorn och inte är direkt knutna till skatte- eller strukturpolitik. Finansiellt

stöd i syfte att rekapitalisera finansinstitut bör därför beviljas till en fondmedlem utanför ramen av ett makroekonomiskt anpassningsprogram.

- (46) Instrumentet för direkt rekapitalisering av kreditinstitut syftar till att bevara den finansiella stabiliteten i euroområdet som helhet och i dess medlemsstater genom att vara inriktat mot de specifika fall där en fondmedlem har stora svårigheter i sin finanssektor som inte kan avhjälpas utan att äventyra de offentliga finansernas hållbarhet på grund av en allvarlig risk för spridning från finanssektorn till staten. Användning av detta instrument kan också övervägas om andra alternativ skulle äventyra en fondmedlems fortsatta marknadstillträde. I den utsträckning som användningen av ett fondlån som instrument för rekapitalisering av finansinstitut inte är möjligt syftar detta finansiella stöd till att bidra till att undanröja risken för spridning från finanssektorn till staten genom att möjliggöra direkt rekapitalisering av finansinstitut, och därigenom minska risken för en ond cirkel mellan en svag finanssektor och en försämrad kreditvärdighet för staten.
- (47) Finansiellt stabilitetsstöd i form av lån bör ges för att ge stöd till fondmedlemmar som har betydande finansieringsbehov men i stor utsträckning har förlorat tillgången till marknadsfinansiering, antingen på grund av att de inte kan hitta långgivare eller på grund av att långgivarna endast tillhandahåller finansiering till alltför högt pris som skulle inverka negativt på de offentliga finansernas hållbarhet.
- (48) På samma sätt som ESM-lån bör framtida fondlån och utestående ESM-lån ha status som prioriterad fordringsägare på liknande sätt som lån från Internationella valutafonden (IMF). De bör dock rangordnas på andra plats efter IMF-lån. Denna status bör få verkan från och med den dag då denna förordning träder i kraft.
- (49) För att fondmedlemmarna ska kunna behålla eller återställa sitt marknadstillträde, bör fonden med hjälp av faciliteten för stöd genom primärmarknaden kunna köpa obligationer eller andra skuldförbindelser utfärdade av fondmedlemmar på primärmarknaden, utöver vanliga lån inom ett makroekonomiskt anpassningsprogram eller uttag av medel inom instrumentet för förebyggande finansiellt stöd.
- (50) Fonden bör ha möjlighet att köpa en fondmedlems obligationer på sekundärmarknaden. Faciliteten för stöd genom sekundärmarknaden bör syfta till att stödja att fondmedlemmars marknader för offentlig skuld fungerar väl, under de exceptionella omständigheter där en bristande marknadslikviditet hotar den finansiella stabiliteten, med risk för att statsobligationsräntorna drivs upp på ohållbara nivåer och skapar problem med refinansiering för fondmedlemmens banksystem. En intervention av fonden på sekundärmarknaden bör göra det möjligt att säkerställa en viss likviditet på skuldmarknaden och uppmuntra investerare att ytterligare delta i fondmedlemmarnas finansiering.
- (51) De medlemsstater som har euron som valuta bör stödja statusen som likvärdig fordringsägare för fonden och för andra medlemsstater som ger bilaterala lån i samverkan med fonden.
- (52) Denna förordning bör inte påverka det åtagande som de avtalsslutande parterna i ESM-fördraget enats om enligt artikel 12.3 i det fördraget, nämligen att klausuler om kollektivt agerande ska införas i alla nya statspapper inom euroområdet med längre löptid än ett år på ett sätt som säkerställer att deras juridiska verkan är identisk.
- (53) Stöd till den gemensamma resolutionsnämnden, genom kreditlinor eller garantier, bör tillhandahållas i situationer där de belopp som uppbringas enligt artikel 70 i förordning (EU) nr 806/2014 inte är tillräckliga för att täcka förlusterna, kostnaderna eller andra

utgifter som uppstår genom användning av den gemensamma resolutionsfonden i samband med resolutionsåtgärder och de extraordinära efterhandsbidragen enligt artikel 71 i förordning (EU) nr 806/2014 inte är omedelbart tillgängliga.

- (54) I syfte att säkerställa lämplig lika behandling inom bankunionen, bör deltagande medlemsstater som inte har euron som valuta parallellt med fonden erbjuda den gemensamma resolutionsnämnden kreditlinor eller garantier på likvärdiga villkor som fonden.
- (55) Övriga medlemsstater som inte har euron som valuta bör tillhandahålla kreditlinor eller garantier när de meddelar övriga medlemsstater, kommissionen, ECB och Europeiska bankmyndigheten sin önskan om att inleda ett nära samarbete med ECB med avseende på de uppgifter som den tilldelats enligt förordning (EU) nr 1024/2013, med förbehåll för antagandet av ECB:s beslut.
- (56) Från och med den 1 januari 2024 kommer medlen i den gemensamma resolutionsfonden vara helt ömsesidiga. Från och med den dagen föreskrivs i förordning (EU) nr 806/2014 att banker i alla medlemsstater som deltar i bankunionen ska bidra till den gemensamma resolutionsfonden och tillhandahålla extraordinära efterhandsbidrag för att återbetala lån från tredje parter, i enlighet med en nyckel på grundval av deras storlek och riskprofil. Eftersom stödet till den gemensamma resolutionsnämnden är avsett att komplettera den gemensamma rekonstruktionsfonden bör samma nyckel, tillämpad på de medlemsstater som inte har euron som valuta men deltar i bankunionen och fonden, ligga till grund för fastställandet av deras respektive deltagande i det stöd som ska tillhandahållas.
- (57) EMF-rådet bör anta de finansiella villkor som gäller för fondens utformning av en säkerhetsmekanism. I syfte att säkerställa en lämplig medverkan, bör fonden och de deltagande medlemsstater som inte har euron som valuta komma överens om de finansiella villkor som är knutna till kreditlinor eller garantier som tillhandahålls till den gemensamma resolutionsnämnden samt det gällande övergripande taket, som bör revideras proportionellt när en medlemsstat som inte har euron som valuta ansluter sig till bankunionen.
- (58) Den verkställande direktören bör ha befogenhet att fatta beslut inom 12 timmar från mottagandet av den gemensamma rekonstruktionsnämndens begäran om utnyttjande av kreditlinan eller tillhandahållandet av garantier för skulder i den gemensamma resolutionsnämnden.
- (59) För att säkerställa omedelbar tillgång till ytterligare finansiella medel för den gemensamma resolutionsfonden bör den gemensamma resolutionsnämnden kunna utfärda en begäran om stöd före antagandet av en specifik resolutionsordning. Detta bör göras i samråd med kommissionen i enlighet med förfarandet i artikel 18 i förordning (EU) nr 806/2014. För beslut som rör resolutionsordningar bör den verkställande direktörens beslut få verkan först efter det att en resolutionsordning träder i kraft i enlighet med artikel 18 i samma förordning. Ordningen mellan begäran och beslut bör inte öka den nuvarande tidsplanen för resolutionsförfarandet som fastställs i artikel 18 i förordning (EU) nr 806/2014.
- (60) Den verkställande direktörens beslut om utbetalning av medel eller beviljande av garantier bör endast vara beroende av att den gemensamma resolutionsnämnden bedriver sin verksamhet i enlighet med förordning (EU) nr 806/2014, inbegripet tillämpliga skuldnedskrivningsregler. Inga ytterligare villkor bör tillämpas.

- (61) För att säkerställa att fonden fortsätter att kunna tillhandahålla finansiellt stöd till sina medlemmar vid behov, bör det tillgängliga beloppet för stöd till den gemensamma resolutionsnämnden begränsas av ett tak på 60 000 miljoner EUR. Fonden bör dock ha möjlighet att reagera flexibelt på oförutsedda finansieringsbehov till följd av resolutionsinsatser. EMF-rådet bör därför ha befogenhet att höja taket i enlighet därmed.
- (62) Allt finansiellt stöd till den gemensamma resolutionsnämnden från fonden och allt finansiellt stöd från de deltagande medlemsstater som inte har euron som valuta bör återbetalas i sin helhet av den gemensamma resolutionsnämnden från dess egna medel, inbegripet bidrag från branschen.
- (63) Lämpliga bestämmelser bör fastställas när det gäller fondens budget och för intern och extern revision av dess räkenskaper. Fondens finansiella redovisningar och räkenskaper bör granskas och certifieras av oberoende externa revisorer eftersom fonden är en aktör på finansmarknaderna. Det bör dessutom finnas en oberoende revisionsnämnd som bör ha till uppgift att kontrollera och granska fondens räkenskaper, och säkerställa fondens regelefterlevnad, resultat och korrekta riskhantering. Den bör också övervaka och se över fondens interna och externa revisionsförfaranden.
- (64) Befogenheterna för de oberoende externa revisorerna och revisionsnämnden påverkar inte befogenheterna för Europeiska revisionsrätten i enlighet med artikel 287 i EUF-fördraget.
- (65) Protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier som fogats till EU-fördraget och till EUF-fördraget bör tillämpas på fonden. EMF-rådets ordförande och ledamöterna i EMF-rådet och styrelsen och deras suppleanter bör, i egenskap av företrädare för fonden, åtnjuta de privilegier och den immunitet som beviljats i enlighet med artikel 10 i det protokollet.
- (66) För att göra det möjligt för fonden att utföra de uppgifter som för närvarande utförs av ESM samt dess nya uppgifter bör övergångsåtgärder fastställas, särskilt med avseende på den verkställande direktören, ledningsgruppen och personal som för närvarande är anställd enligt avtal med ESM. Dessa bör även omfatta tredjelandsmedborgare som för närvarande är anställda av ESM. De befintliga avtalen bör fortsätta att gälla för personal som är anställd av ESM före ikraftträdandet av denna förordning. Personal som anställs vid fonden efter ikraftträdandet av denna förordning, ska omfattas av tjänsteföreskrifterna, anställningsvillkoren för övriga anställda och tillämpningsföreskrifterna.
- (67) För att slå vakt om fondarbetets konfidentialitet, bör ledamöterna av fondens styrande organ och personalen, även den personal som utväxlas med eller utstationeras av de fondmedlemmarna för att utföra fondens uppgifter, omfattas av kravet på tystnadsplikt, även efter det att deras uppdrag har upphört. En uppförandekod bör fastställas i detta avseende.
- (68) Tystnadsplikten bör även gälla observatörer som inbjudits att närvara vid EMF-rådets möten och deltagare i dessa möten från deltagande medlemsstater som inte har euron som valuta. För utförandet av dess uppgifter enligt denna förordning bör fonden på vissa villkor ges rätt att utbyta information med dess medlemmar, andra unionsmyndigheter och organ samt med vissa nationella myndigheter.
- (69) I syfte att uppfylla sina mål bör fonden samarbeta med unionens institutioner och andra organ, kontor och byråer samt med tredjeländer som ger finansiellt stöd till en

fondmedlem. Fonden bör också ha rätt att samarbeta med internationella organisationer eller enheter med särskilda ansvarsuppgifter på områden som har anknytning till fondens verksamhet. Detta innefattar särskilt IMF och centralbanker.

- (70) Fonden bör omfattas av unionens regler för allmänhetens tillgång till handlingar. Vid bedömningen av de grunder för att vägra tillgång till en handling som anges i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001²⁵ bör fonden ta vederbörlig hänsyn till behovet av att skydda sekretessen vid överläggningar i EMF-rådet, styrelsen, deras respektive kommittéer, ledningsgruppen och revisionsnämnden, fondens interna finanser och det finansiella systemets stabilitet i euroområdet, i en fondmedlem eller en deltagande medlemsstat enligt definitionen i artikel 2 i förordning (EU) nr 1024/2013, samt internationella, finansiella, monetära eller ekonomiska förbindelser.
- (71) I framtiden kan fonden också komma att utrustas med nya finansiella instrument, t.ex. till stöd för initiativ som rör upprättandet av en stabiliseringsfunktion. En stabiliseringsfunktion är avsedd att mildra konsekvenserna av stora asymmetriska chocker. I detta syfte skulle fonden kunna skyndsamt och automatiskt aktivera kontracykliska resurser, enligt på förhand fastställda kriterier för stödberättigande. Fonden skulle kunna stödja införandet av en sådan funktion genom att organisera och tillhandahålla nödvändig marknadsfinansiering i samband med utlösandet av funktionen.
- (72) En möjlig form av sådant stöd från fonden för en stabiliseringsfunktion skulle vara att fonden vid aktivering skulle tillhandahålla lån till den stödmottagande fondmedlemmen. De lån som fonden tillhandahåller skulle kunna tillhandahållas utan villkor medan själva aktivering av stabiliseringsfunktionen skulle vara underkastad uppfyllnaden av på förhand fastställda kriterier för stödberättigande.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

DEL I

EUROPEISKA VALUTAFONDEN

Artikel 1

Inrättande

1. Genom denna förordning inrättas Europeiska valutafonden (nedan kallad *fonden* eller *EMF*).
2. Fondens stadga (nedan kallad *stadgan*) återfinns i bilagan till denna förordning och utgör en integrerad del av denna.

Artikel 2

Efterträdande och ersättande av Europeiska stabilitetsmekanismen

1. Fonden ska efterträda och ersätta Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM), inbegripet dess rättsliga ställning och överta alla dess rättigheter och skyldigheter. Förfarandet ska avslutas i

²⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EGT L 145, 31.5.2001, s. 43).

och med ikraftträdandet av denna förordning eller i och med ESM:s samtycke, beroende på vilket som infaller sist.

2. Alla inom ESM befintliga utnämningar och mandat ska bibehållas, för den tid som återstår av deras mandatperioder, inom ramen för fonden.

DEL II

RÅDETS UPPGIFTER OCH ANSVAR

Avdelning I

Rådets uppgifter

Artikel 3

Rådets uppgifter

1. Beslut som EMF-rådet fattar i enlighet med artiklarna 8.6, 9.1, 10, 11.4, 11.5, 11.6, 13.2, 13.4, 14.1, 14.2, 15.1, 15.2, 19.1, 19.4, 16.1, 16.2, 17.1, 17.2, 18.1, 18.3, 22.4, 22.5 och 23.1 i stadgan, beslut som EMF-rådet fattar avseende avtal om finansiella stödfaciliteter i enlighet med artikel 13.3 i stadgan och beslut som styrelsen antar i enlighet med artiklarna 9.2, 14.4, 15.4, 19.5, 16.4, 17.4, 18.5 och 23.3 i stadgan ska översändas till rådet direkt efter antagandet, tillsammans med de skäl på vilka besluten grundas. De får träda i kraft endast om de godkänns av rådet.

2. Om omständigheterna kräver ett brådskande tillhandahållande av stabilitetsstöd till en medlem i fonden i enlighet med artikel 16, får beslut fattas genom ett nödförfarande. I ett sådant fall ska det beslut som fattats av EMF-rådet eller styrelsen översändas till rådet direkt efter antagandet, tillsammans med de skäl på vilka beslutet grundas. På begäran av EMF-rådets ordförande ska rådet diskutera beslutet inom 24 timmar från dess översändande. Rådet får motsätta sig beslutet. I sådana fall får rådet självt anta ett annat beslut i ärendet eller hänskjuta ärendet tillbaka till EMF-rådet för ett annat beslut.

Nödförfarandet får också användas av EMF-rådet för beslut i enlighet med artiklarna 22.4, 22.5 och 23.1.

3. Rådet ska ange skäl för utövandet av den befogenhet som avses i punkt 1 om det inte godkänner ett beslut eller för utövandet av den befogenhet som avses i punkt 2 om det motsätter sig ett beslut. Eventuella nya beslut som EMF-rådet eller styrelsen fattar i samma fråga ska respektera de skäl som rådet angett.

4. När rådet handlar i enlighet med punkt 1 eller 2, med undantag av beslut som fattats i enlighet med artiklarna 22–23 i stadgan, ska rösträtten för de medlemmar av rådet som företräder medlemsstater som inte har euron som valuta tillfälligt upphävas. En kvalificerad majoritet ska definieras i enlighet med artikel 238.3 i EUF-fördraget. Ordföranden för EMF-rådet får närvara vid rådets möten.

Artikel 4

Offentliggörande

Beslut som fattas av EMF-rådet och godkänns av rådet i enlighet med artikel 3.1 ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Avdelning II
Ansvarsskyldighet

Artikel 5

Ansvarsskyldighet gentemot Europaparlamentet och rådet

1. Fonden ska hållas ansvarig inför Europaparlamentet och rådet för genomförandet av dess uppgifter.
2. Fonden ska årligen lämna en rapport till Europaparlamentet, rådet och kommissionen om genomförandet av dess uppgifter, tillsammans med sin årsredovisning och årsbokslut. Den verkställande direktören ska lägga fram dessa dokument för Europaparlamentet och för rådet som båda får hålla en allmän debatt på grundval av dem.
3. Den verkställande direktören får på begäran av Europaparlamentet eller på eget initiativ höras av Europaparlamentets behöriga utskott om genomförandet av fondens uppgifter.
4. Fonden ska muntligen eller skriftligen besvara frågor som ställs till den av Europaparlamentet eller rådet i enlighet med fondens egna förfaranden.
5. På begäran ska den verkställande direktören hålla konfidentiella muntliga diskussioner bakom stängda dörrar med ordföranden och vice ordförandena i Europaparlamentets behöriga utskott om fondens uppgifter, inbegripet den sociala konsekvensbedömningen, genomförandet av stabilitetsstöd, och tillhandahållande av kreditlinor eller garantier till stöd för den gemensamma resolutionsnämnden. Ett avtal ska ingås mellan Europaparlamentet och fonden med närmare bestämmelser om hur dessa diskussioner ska genomföras, så att fullständig sekretess garanteras.

Artikel 6

Ansvarsskyldighet gentemot de nationella parlamenten

1. När fonden lägger fram den rapport som avses i artikel 5.2 ska fonden samtidigt sända den direkt till de nationella parlamenten i fondmedlemmarna och de deltagande medlemsstaterna i den mening som avses i artikel 2 i förordning (EU) nr 1024/2013. De nationella parlamenten får avge motiverade synpunkter på denna rapport till fonden.
2. De nationella parlamenten i de medlemsstater som avses i punkt 1 får begära att fonden skriftligen besvarar synpunkter eller frågor som de framfört till fonden om fondens uppgifter.
3. Det nationella parlamentet i en fondmedlem får bjuda in den verkställande direktören att delta i en diskussion om de framsteg som gjorts när det gäller genomförandet av det finansiella stabilitetsstödet.

DEL III

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 7

Hänvisningar i unionslagstiftningen

Hänvisningar till Europeiska stabilitetsmekanismen eller ESM i unionslagstiftningen ska anses som hänvisningar till Europeiska valutafonden eller EMF.

Artikel 8

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande